

le hyvää. Vai tekikö? Onko se pelkkä myytti?

Kun mainitsen Schweitzerin puolusteleavassa mielessä, se voidaan tulkita omaksi piileväksi rasismiksi. Se on määritelmän mukaan piilevää, kos-

ka en sitä tunnista enkä tunnusta. Mutta miksi ihmeessä sitten puolustaudun sellaista syytöstä vastaan, jota kukaan ei ole esittänyt?

PERTTI HEMÄNUS

PEKKA ISAKSSON JA
JOUKO JOKISALO
KALLONMITTAAJIA JA
SKINEJA
RASISMIN AATEHISTORIA
LIKE-KUSTANNUS,
HELSINKI 1998
271 s.

OMAN ELÄMÄNSÄ HERROJA

Syntymäseudullani todettiin maaseudun vapaa-ajan palveluista, ettei siellä ollut muita huvituksia kuin baarin pajatso ja apteekkarin leski.

Huilajan esikoiskirjan syrjäkylästä puuttuu vielä se apteekkarin leskikin niinkuin muutkin naiset. On toki kylän ainoaa keskikaljakuppilaa miehittävän Veijon sydän syrjäjällään elävä äiti ja rivitaloon muuttanut nainen, joka on jättänyt Veijon. Enemmänkin naiset ovat kuvittelua ja muistoa. Ei edes juuri puheissa olevia.

On peräkammarin poikaa ja yksineläjää. Baari on heidän ainoa sosiaalinen tapahtumansa kerran vuodessa järjestettävien tanssien ohella. Kaljan, kalastuksen, kiljun ja ainaisen käyttörahan puutteen lisäksi ei päivittäisrutiineihin muuta kuulu. Miehet eivät välttämättä

ole elämän kolhimia, vaan kouluttamattomuuden ja työkyvyttömyyden synnyinsijoiheen juurruttamia miehiä, tietoyhteiskunnan ylijäämää.

Baarielämän puhemaailman kirjassa katkaisee kahden etelään muuttaneen miehen metsästyseisulle entisille kotisijoiheen – eivätkä pidot siitä parane. Eivät muutu alkoholikylläiseksi karnevaaliksi, aineet vain muuttuvat.

Ei niin surkeaa ihmistä, ett-eikö hänkin löytäisi vielä surkeampaa potkittavaa kuten käy ilmi, kun päivärahalla itse elävä asiakas kiroaa homoksi epäiltyä juoppoa ”meidän veronmaksajien rahoilla eläimestä”. Poissulkemisen logiikka on todellisuutta ruohonjuuritasoa matalammassa sosiaaliluokassa, jossa tapahtumattomuuden ainoa valo on alaku-

lo. Siinä harmaata väritetään harmaalla. Juoppojen ”baari-puhumisen perinnearkistosta” peräisin olevat kuluneet vitset eivät harmautta peitä.

Tässä elämänpiirissä Euro-Suomi on kaukaista kohinaa. Se kyllä ilmenee heille mahdollisuuksien puutteena. Sihen umpikujaan he ovat kotiutuneet. Ja pinnalta katsoen hyvin: kulutus on minimoitu ja priorisoitu palveluihin – olueen ja tupakkaan. Johonkin rajaan saakka he ovat kuitenkin oman elämänsä herroja.

SEPPO HELMINEN

JANNE HUILAJA
KOLMIJALKAINEN KETTU
JYVÄSKYLÄ: TAMMI,
1999
185 s.